

ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ В управителния съвет на ССБ

На 27 и 28 март управителният съвет на ССБ проведе своето рутинно заседание в рехабилитационната база в Дряново. След разглеждането и приемането на протокола от своето предходно заседание работата на членовете на УС продължи с обсъждане на проектобюджета за 2017.

Предвидените по бюджета разходи за 2017 г. възлизат на 1 555 782 лева. По тази точка сериозни дискусии не се състояха, тъй като в голяма степен проблемите, които ежегодно съпътстват разработването и приемането на бюджета на организацията, бяха предварително обсъждани с всички заинтересовани страни. С 11 гласа точката бе приета, като проектът на бюджета ще се внесе за разглеждане и приемане от Националното общо събрание на ССБ.

Следващата точка, която членовете на УС разгледаха, бе програмата за дейността на ССБ през 2017 година. Тя е разработена на базата на проведени дискусии на различни нива. Документът е отворен и всички нови идеи могат да намерят своето място в него. С 11 гласа програмата бе приета и също ще бъде представена на вниманието на пълномощниците в Общото събрание.

Работата на УС продължи с дискусия по предложения за изменения и допълнения на устава на ССБ. На това заседание вниманието на членовете на управителния съвет се съсредоточи най-вече на въпроси, имащи отношение към фигурата на така наречения координатор - неговият статут и позиция. Участниците в заседанието се обединиха около предложението да се направят промени в чл. 42, ал. 1, според които да се предвиди възможността координатор да може да бъде и член на Съюза. След уточнената промяна в тази част на устава членовете на УС дадоха мандат на председателя на ССБ и главния счетоводител да формират разделите 4, 6 и 7, касаещи стопанската дейност на ССБ. С това решение дебатът по точката бе завършен и решенията по нея бяха приети с 11 гласа. Проектът за изменения и допълнения на устава на ССБ ще бъде предоставен за разглеждане и приемане от пълномощниците на Общото събрание. Списание "Зари" ще публикува пълния текст на всички промени на устава на Съюза след окончателното им приемане от Общото събрание.

След това членовете на УС се занимаха с отчета за дейността на рехабилитационните бази на Съюза на слепите. От изнесените данни се вижда следното - през 2016 г. резултатът от дейността на хотел "Хоризонт" - Обзор е счетоводна печалба в размер на 10 817 лева. При анализа на резултатите на тази база трябва да се вземе предвид, че в нея се реализира приход от наем в размер на 81 204 лв. и дарение с еднократен характер от 12 000 лв., които са извън дейностите настаняване и хранене. От това следва, че от основната си дейност хотел "Хоризонт" през 2016 г. е на загуба от 82 387 лева. От друга страна обаче трябва да вземем предвид, че в разходната част на баланса са отчетени инвестиции за придобиване на материални активи на стойност 40 896 лв., които са изписани като еднократен разход за изтеклата отчетна година, а всъщност придобитите активи ще се ползват дългосрочно в базата. Също така е необходимо да се отчете, че преференциалните цени са занижили приходите на хотела с 40 000 лева. След като се вземат предвид направените уточнения и пояснения, може да се види, че фактическият финансов резултат от основната дейност на хотел "Хоризонт" за 2016 г. е равен на нула. Резултатът от дейността на ПС "Релакс" - Шипковски минерални бани за 2016 година е счетоводна печалба в размер на 2 254 лв., но и тук трябва да се вземе предвид, че има допълнителни фактори, които променят този резултат. В базата е получено еднократно дарение в размер на 3 250 лв., което не е приход от основна дейност. Трябва да се отчетат и направените инвестиции като ММА в размер на 76 295 лв., които се записват като еднократен разход, а също и разходи за придобиване на ДМА в размер на 3 617 лева. Като се отчетат тези допълнителни подробности, става ясно, че резултатът на базата в Шипково е реална печалба от 78 916 лева.

Резултатът от дейността на Почивна станция "Поп Харитон" - Дряново за 2016 година е счетоводна загуба в размер на 14 053,85 лв., но като се има предвид, че от тях 4 005 лв. са разходи за ДМА и 10 707 лв. са разходи за довършителни работи по сградата, които също имат дълготраен характер, може да се заключи, че реалният финансов резултат за 2016 г. клони към нула.

Известно негативно влияние върху крайните финансови резултати от дейността на рехабилитационните бази на ССБ оказва нарастването на начислените средства за амортизация, които се увеличават вследствие на увеличаването на стойността на активите поради извършените в базите ремонти и подобрения.

Членовете на УС дебатираха и върху създадената към настоящия момент организация за осигуряване на запълняемост на почивните бази на ССБ за сезон 2017 година. На това обсъждане присъстваха и техните управители, които споделиха своите притеснения и очаквания за предстоящия туристически сезон. Борислав Лазаров предложи да се въведе финансово стимулиране за управител, който е допринесъл за сериозно нарастване на приходите на поверената му база.

При обсъжданията се постави въпросът за възможностите за развитие на културен туризъм в Обзор, а също така и вариант, при който на летуващите в Обзор клиенти да се предложи комбинирано настаняване в Обзор, а след това и на планина в Дряново.

Управителят на хотел "Хоризонт" изрази известен скептицизъм по това предложение, тъй като туристите са дошли да почиват на море, а в голямата си част те са деца.

Председателят на Съюза разви своя възглед, че "Обзор трябва да промени своя профил. Трябва да се привличат по-платежоспособни туристи". За повишаване на интереса към базата особено много ще се разчита на бъдещата търговска част на обекта. Стремещт е да се постигне печалба от дейността на базата.

Базата в Дряново е получила положителни отзиви, но липсата на басейн и други атракциони я правят не много желана за повечето туристи и особено когато става дума за по-продължителни почивки.

От обсъжданията се наложи изводът, че на този етап от трите съюзни почивни бази най-предпочитана е базата в Шипковски минерални бани. Не е случайно това, че за нейното ползване от членовете на ССБ се налага да се правят графици от всички регионални организации. Трябва да се отбележи, че освен наплива от съюзни членове базата в Шипково се посещава и от много външни клиенти.

Членовете на УС приеха отчета и мерките за запълняемостта на почивните бази с 11 гласа "за".

Работата на УС продължи с обсъждане на информация за дейността на Националния център за рехабилитация на слепи - Пловдив през 2016 година.

От представения от директора на НЦРС г-н Стефан Данчев материал се вижда, че центърът продължава да се развива като много авторитетна институция, в която по устойчив начин се съчетават новаторството и традицията. Служители от състава на НЦРС и през миналата година са взели участие в различни национални и международни проекти, имащи пряко отношение към рехабилитацията и социалната интеграция на хората с увредено зрение в България. Ръководството отделя сериозно внимание на ремонта и поддръжката на материалната база на Центъра. Заедно с това рехабилитационният център за слепи в Пловдив изпълнява и своите, да ги наречем, рутинни функции по отношение на нуждаещите се зрително увредени възрастни и деца. През изминалата 2016 г. от екипа на Центъра са предоставени разнообразни услуги. И са подпомогнати по специфичните за работата на НЦРС начини един значителен брой нуждаещи се незрящи и техни близки. В следващата таблица са показани предлаганите от рехабилитационния център услуги и броят на хората, които са се ползвали от тях.

Предоставени услуги и брой ползватели в НЦРС през 2016 година

№, НАИМЕНОВАНИЕ НА УСЛУГАТА, ПОЛЗВАТЕЛИ

1. Основна рехабилитация, 137
2. Професионално обучение, 13
3. Обучение на зрително затруднени деца със специални образователни потребности, 10
4. Консултации и обучение на близки и приятели на клиентите, 137
5. Арт терапия - грънчарство и керамика, 6
6. Общ брой предоставени услуги на зрително затруднени лица, 252
  - 6.1. Мобилност и ориентиране, 37
  - 6.2. Полезни умения, 30
  - 6.3. Зрителна рехабилитация, 13

- 6.4. Браилова грамотност, 11
- 6.5. Компютърна грамотност, 92
- 6.6. Занимателна терапия, 6
- 6.7. Готварство, 14
- 6.8. Физическа култура, 32
- 6.9. Психологическо консултиране, 7
- 6.10. Професионално обучение, 10
7. Семинар със специалисти от ЦСРИ, работещи със зрително затруднени лица, 25
8. Национална конференция "Обучение и рехабилитация на зрително затруднените в България", 64
9. Презентация и консултации на студенти от ПУ "Свети Паисий Хилендарски" за работата и предоставяните услуги в НЦРС, 36

Следващото решение на управителния съвет бе в изпълнение на възложените му от устава на организацията задължения да свиква и организира заседанията на Националното общо събрание на пълномощниците на Съюза на слепите в България. В изпълнение на тези си задължения управителният съвет реши: "На основание чл. 26 от ЗЮЛНЦ свиква II заседание на XVII Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ на 25 - 27 май 2017 г. от 14 часа в Почивна станция "Поп Харитон" - Дряново".

След това по традиция се премина към последната точка в дневния ред - "Разни". По тази точка управителния съвет реши: "Във връзка с навършване на кръгла годишнина - 50-годишен юбилей, награждава Орхан Мурад от Пловдив със съюзно отличие "Златна значка".

С това дневният ред на заседанието бе изчерпан и то беше закрито.

Димитрина МИХАЙЛОВА

ГЛОБУС 22-годишен незрящ инженер на Епъл променя света на технологиите

Джордин Кастър, инженер в Епъл, никога не е била от хората, които признават ограничения. Родена 15 седмици преждевременно, тя тежала малко под 900 грама. Дядо ѝ можел да я побере в дланта си и дори да пхне сватбената си халка нагоре по ръчичката ѝ, чак до рамото. Лекарите казвали, че шансовете ѝ за живот са нищожни.

Това била първата ѝ среща с ограничените очаквания, както и първият път, в който ги надминала. Джордин, вече 22-годишна, е сляпа по рождение поради ранното ѝ раждане. Като дете родителите ѝ я окуражавали да не приема занижените очаквания към хората с увреждания, насърчавайки я да бъде смела, практична и ненаситно любопитна.

Точно тази душевна нагласа довела до взаимодействието ѝ с технологиите, без значение дали това бил персоналният компютър, който семейството ѝ закупил, когато тя била във втори клас, или този в класната стая в училище, който учителите я поощрявали да ползва.

Тя разказва как възрастните в обкръжението ѝ често ѝ връчвали някаква джаджа, карали я да разбере какво е и да им покаже как да я ползват. И тя го правела.

- Тогава си дадох сметка, че бих могла да напиша компютърна програма, с която да накарам джаджата да изпълнява задачите, които аз искам - казва Джордин, чиято настояща работа е съсредоточена върху подобряването на функции като Войсоувър за незрящи потребители на Епъл. - Осъзнах, че с познанията ми в сферата на компютрите и технологиите бих могла да помогна светът на хората с

увреждания да се промени, че бих могла да допринеса да направим технологиите по-достъпни за незрящи потребители.

Личната гледна точка в иновациите на Епъл

Има една често пренебрегвана съставна част в инициативите за разнообразие на работното място - необходимостта да вземеш предвид и гледната точка на хората с увреждания.

Да не се забравят нуждите на незрящите и слабовиждащите хора в обществото е важна част от иновациите на Епъл по отношение на достъпността. Джордин е доказателство колко много може това да подсили една компания.

През 2015 г. тя била студентка в Държавния университет на Мичиган, когато за пръв път се срещнала с Епъл по време на кариерния панаир в Минеаполис. Джордин Кастър отишла на сбирката на работодателите, знаейки, че технологичният гигант ще е там, поради което била нервна.

- Няма да разбереш, ако не опиташ - казала си тя. - Няма да разбереш, ако не говориш с тях. Давай! Джордин казала на представителите на Епъл колко удивена била от айпада, който получила няколко години по-рано като подарък за седемнадесетия си рожден ден. Той издигнал страстта ѝ към технологиите на едно по-високо ниво, основно заради непосредствената достъпност на устройството. - Всичко просто работеше и бе достъпно веднага след изваждането му от кутията - споделя тя пред "Машабъл". - Това бе нещо, което никога преди не бях изживявала.

Сара Херлингер, главен ръководител на световната политика и инициативи за достъпност на Епъл, казва, че значителна част от стъпките на компанията по посока на достъпността представлява отдадеността ѝ функциите за интеграция да са стандартни, а не специализирани. Това позволява тези функции да бъдат двойно по-достъпни – както чрез разпространяване на технологиите сред повече потребители, така и чрез понижаване на разходите.

- Тези функции са на разположение в устройството, без значение дали сте някой, който има нужда от тях - разказва Херлингер пред "Машабъл". - Тъй като са вградени, те също така са и безплатни. В миналото хората със зрителни увреждания е трябвало да закупят или направят нещо допълнително, за да ползват технологиите.

На кариерния панаир през 2015 г. страстта на Джордин към достъпността и Епъл била видна. Скоро тя постъпила при тях като стажант, работещ върху достъпността на Войсоувър.

Когато стажът и завършил, уменията ѝ като инженер и защитник на достъпността на технологиите били твърде значими, за да я освободят. Тя била назначена на постоянен договор като инженер в екипа за дизайн и качеството на достъпността - група от хора, които Джордин описва като "страстни" и "отдадени".

- Работата ми оказва пряко въздействие върху живота на незрящите хора - казва тя. - Това е невероятно!

Иновации, съобразени с незрящите потребители

По-голямата достъпност за всички потребители е една от водещите ценности на Епъл, която е в съзвучие с мантрата "Интеграцията вдъхновява иновации".

Херлингер казва, че компанията обича това, което прави, и иска то да е достъпно за всички. Тя описва нуждата от непрекъснато обновяване чрез осигуряването на достъпност като част от ДНК-то на Епъл.

- Достъпността е безкрайна - твърди Херлингер. - Тя не е нещо, което правиш еднократно, слагаш му отметка и след това се заемаш с други неща.

Тази отдаденост не остава незабелязана от общността на незрящите. На 4 юли Епъл бе отличен с наградата "Робърт С. Брей" на Съвета на слепите в САЩ (ССС) заради стъпките на компанията по посока на достъпността и дългосрочната отдаденост на иновации на базата на интеграцията на незрящи потребители.

Компанията е първата на пазара, произвела устройство с тъч екран, достъпно за незрящи посредством Войсоувър. Тя също така обяви наскоро, че Сири ще се появи като асистент в устройствата с Мак още тази есен, както и други иновации като функцията "лупа" за слабовиждащи потребители, с което се цели спазване на обещанието за непрекъснато подобряване на изживяването с Епъл за онези, които са

без или със слабо зрение.

- Фактът, че отделяме време за такива иновации, е нещо ново и различно - казва Херлингер. - Това не беше очаквано от технологичната общност. Успехът на такива иновации често зависи от приноса на общността и служители като Джордин Кастър, които предоставят незаменима информация от първа ръка за същината на технологичното изживяване на незрящите хора.

Най-пресният пример за иновация, предизвикана от общността, може да бъде открит на умния часовник на Епъл. "По време на среща - обяснява Херлингер, - зрящ човек може просто да поглежда екрана на часовника си, за да следи времето. Незрящият обаче не може да узнае колко е часът без Войсоувър".

След като се заели с тази главоблъсканица, от Епъл намерили решение на проблема посредством функция, която съобщава времето чрез вибрации. Допълнението се появи в часовниците през есента на 2016 година.

Срещата на новите и старите технологии

Джордин твърди, че успехът и кариерата ѝ се дължат на две неща - технологии и брайл. Това може да прозвучи странно за мнозина, дори и за някои незрящи и слабовиждащи хора. Брайлът и технологиите често се описват като врагове, като степента на брайлова грамотност намалява с увеличаването на достъпа до технологии.

Много защитници на брайла обаче твърдят, че именно брайловата грамотност е ключът за осигуряването на трудова заетост и устойчиви средства за препитание на незрящите. При ниво на безработицата сред слепите от над 70% мнозинството (приблизително 80%) от онези, които имат работа, имат нещо общо помежду си - те четат на брайл.

За Джордин брайлът е решаващ за новаторската ѝ работа в Епъл. Тя настойчиво отстоява, че технологиите са допълнение към брайла, а не негов заместител.

- Ползвам брайлов дисплей всеки път, когато пиша програмен код - казва тя. - Брайлът ми позволява да зная как точно изглежда кодът.

Когато програмира, тя използва съчетание от математически и текстов брайл. Джордин дори заявява, че въпреки огромното присъствие на технологии в живота ѝ, тя все още предпочита да чете на брайл дневния ред на работните срещи.

- Мога да видя граматиката. Мога да видя пунктуацията. Мога да видя какъв е правописът и как са записани нещата - казва тя.

Технологиите, които Епъл създава, също поддържат любовта ѝ към брайла - има разнообразни приспособления като брайловите дисплеи, които могат да бъдат включени към електронните устройства и да ѝ помогнат да общува и пише програмен код. Но тя също така често пренебрегва брайловите дисплеи, разчитайки само на Войсоувър, за да управлява устройствата си и да чете съдържанието на екраните.

Брайлов дисплей като този, съвместим с продуктите на Епъл, позволява на незрящите потребители да управляват техническите средства с помощта на брайлови команди.

От Епъл твърдят, че тази свобода на избор в достъпността е умишлена. В компанията вярват, че възможността да избираш измежду няколко налични приспособления, когато желаш, е решаваща в ценностите ѝ по отношение на достъпността.

Да даряваш на общността

Джордин Кастър участвала в конференция, организирана от Националната федерация на слепите, на която разказала историята си под формата на реч. Тя споделя, че въздействието, което Епъл е оказал на общността от незрящи хора, е било ясно забележимо още с първата ѝ крачка в конферентната зала. Достатъчно било само да се заслуша в случващото се наоколо.

- Докато крачех сред сбирката, чувах Войсоувър от всички страни - разказва тя. - Да можеш да дадеш на общността нещо, което мнозина да ползват, е прекрасно.

Наскоро Джордин имала възможността да използва присъствието си в Епъл и гледната си точка, за да дари нещо на част от общността - следващото поколение от инженери, към които тя има специално

отношение.

Кастър е била движещата сила в достъпността на очакваната скоро на пазара игра на Епъл, наречена Суифт плейграундс ("въртеливото място за забавления") - програма за въвеждане на децата в света на програмирането. Тя е работила усърдно, за да направи програмата достъпна за незрящи деца, които според нея отдавна чакали това пособие.

- Постоянно получавах съобщения от много родители на незрящи деца във Фейсбук, които ми пишеха: "Детето ми много иска да се научи да програмира. Знаете ли някакъв начин, по който то би могло да направи това?". Сега, когато се появи на пазара, ще мога да им кажа: - Разбира се! Разбира се! Могат да започнат веднага.

Рекламни материали за Суифт плейграундс показват как програмата работи. Потребителите използват програмен език, за да въвеждат команди, с които да накарат героя да премине през поредица от подобни на пъзел предизвикателства. Програмата използва Войсоувър, за да бъде достъпна за слепи деца.

Джордин споделя, че работата ѝ върху програмата е била едно обогатяващо изживяване, а нейният екип дълбоко е оценил гледната ѝ точка по отношение на управлението с Войсоувър за незрящи потребители.

Тя твърди, че интерактивното приложение със задачи би ѝ оказало огромно въздействие като дете. Програмата преди всичко е напътстван начин за навлизане в технологиите и разбиране на нещата, които ги карат да работят. Това е виртуално съответствие на практичното любопитство, което възрастните събудили у нея в детството ѝ.

- Тя ще даде възможност на децата да навлязат в програмирането - разказва Джордин за играта. - Те могат да ползват Суифт плейграундс веднага, направо, без приспособяване. Само включват Войсоувър и могат да започнат да програмират.

Като човек, който винаги е бил окуражаван да надминава очакванията, Джордин отправя своето простичко послание към следващото поколение от незрящи програмисти като например децата, които ще си играят със Суифт плейграундс:

- Слепотата не те определя - заявява Джордин. - Тя е част от това кой си ти като човек, твоя характерна черта, но тя не определя нито теб, нито какво можеш да постигнеш в живота.

Използван източник - "Машабъл"

Превод от английски - Иван Карастоянов

ДИСКУСИЯ Новата трудова повинност

От няколко месеца съюзните ръководители засипват организациите по места с куп предложения и решения, някои от които определено будят недоумение. Предложението за обсъждане на уставни промени (забележете, след публикуването в сп. "Зари" на взети от УС на ССБ по тях решения) не е нищо друго освен поставяне на каруцата пред коня. У съюзните членове се създава усещане за предрешеност, което неминуемо скована инициативността на немалко от тях. Нестабилната политическа обстановка у нас и съответно липсата на ясно определена дълговременна и целенасочена социална политика не предполага въвеждането в момента на фундаментални промени в устава на Съюза - това би могло да стане на едно от следващите - третото или четвъртото, заседания на Общото събрание на пълномощниците.

Но най-фрапиращо е насаждането на новите "отчетности" на разходваните средства и проведените

мероприятия от регионалните и териториални организации на ССБ, оправдавано с изисквания на Сметната палата и свързано с отпусканата на Съюза на слепите субсидия от Държавния бюджет. Употребявам множествено число на думата отчетност, защото едва ли можем да говорим за цялостна, стройна и обективна такава. Ефективността от тази акция на всичкото отгоре подлежи на дълбоко съмнение и определено е несъразмерна с необходимите за целта труд и усилия, както и с консумативите и времето, които предстои да се изразходват. А ако вземем под внимание недоволството на редовите съюзни членове от значителното забавяне на провеждането на набелязани масови мероприятия, както и присмеха, че ръководствата по места са се превърнали в писари, а не в организатори и хора, грижещи се за интеграцията, задоволяването на културните потребности и облекчаването на бита и ежедневието на зрително увредените ни съсъдбеници, виждаме безсмислието на цялото това начинание.

Огромната бумажина контрастира с представите за отчетност през XXI век и е съпътствана с необясним формализъм, например:

- Защо е необходимо протоколите да се пишат в 3 оригинални екземпляра - достатъчно е оригиналът да се преснима и върху всеки екземпляр да се положат оригинални подписи и печати.

- Същото може да се приложи и по отношение на списъците - един оригинал и копия с оригинални подписи и печати, вместо допълнително да се записва "Вярно с оригинала" и повторно да се полагат нови подписи и печати и то от двама (още една безсмислица, защото отговорността се носи от председателя).

- Присъствените списъци са най-трудоемката, а същевременно и най-неточната форма на отчетност - не е тайна, че често през цялото време на дадено мероприятие има приходящи и напускащи събитието. Защо е необходимо писането на отделни протоколи и списъци по време на годишни отчетни събрания на ТСО, когато за целта има одобрени образци, които надлежно се попълват и от които картината става съвсем ясна. Да оставим забавянето във времето, което неминуемо дразни хората. Какво ще промени, с какво ще подобри работата всичко това? Отговорът е прост и еднозначен - с нищо.

В организациите по места се изготвят тримесечни финансови и годишни организационни отчети, отчетни доклади и програми, които се представят на вниманието на съюзните членове и висшестоящите ръководства, всички приходи и разходи се удостоверяват с фактури или квитанции, съпътствани с касови бележки и приходни и разходни касови ордери, отразени в касови книги, протоколират се заседанията на управителните съвети. Така че всеки грамотен проверител може да си направи извод за дейността на всяка една териториална или регионална организация и без новоизмислената отчетност.

Но нека се спрем и на другата страна на въпроса - на полагания от председателите и сътрудниците на ТСО и от сътрудниците на РСО допълнителен труд (те ще инструктират териториалните организации и ще обобщават техните данни). Тези, които изискват воденето на новата отчетност, наясно ли са с размера на възнагражденията на хората по места и каква мотивация и стимулиране биха могли да им се предложат? Защото това не е нещо еднократно, нещо кампанийно, а става въпрос за постоянни нови трудови задължения, ефективността от изпълнението на които на всичкото отгоре е доста спорна. На местните ръководства се възлага една нова трудова повинност, работа на ангария или участие в бригадирско движение. Но на трудоваците и на бригадирите, ако не им се заплащаше, поне им се осигуряваше храна и легло, а при нас и това го няма.

И още нещо - тези нови задължения не са описани в подписаните договори с изпълнителите (председателите и сътрудниците по места), които договори са и своего рода длъжностни характеристики. Това в чисто юридически план означава, че никой не е длъжен да изпълнява условия и задължения, нефиксиращи в договора или в длъжностната характеристика. Ако възложителят изготви нов договор с нови условия, изпълнителят има правото да прецени дали да го подпише.

От водения от мен разговор с Димитър Парапанов - председател на Националната асоциация на сляпо-глухите в България разбрах, че макар и НАСГБ да получава държавна субсидия, такива изисквания не са и предявявани. Как тогава да си обясним предлога, под който ни се възлагат новите допълнителни задължения?

Георги ГЕНОВ

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ София

Най-вкусното събитие

На 28 март в клуба на софийската регионална организация, след няколкогодишно прекъсване, се проведе кулинарен конкурс за съюзни членове от София.

Още от сутринта започнаха да идват участниците в състезанието, натоварени с багаж, излъчващ разнообразни апетитни аромати. Усещането за приповдигнато настроение изпълваше къщата на ул. "Цар Симеон" от ранни зори и продължи през целия ден.

Според регламента всеки от участниците трябваше да приготви някаква вкусотия у дома и да я представи на журито в състав - председател Румяна Янева - преподавател по полезни умения в ЦСРИ и председател на ТСО "Младост", както и един от членовете на РУС, и членове - Елена Димитрова - сътрудник на няколко ТСО, и Райна Стоянова - сътрудник на РСО София.

Всеки от участниците получи състезателен номер, без обаче журито предварително да знае кой точно участва под съответния номер в конкурса. Умишлено споменавам участници, а не участнички, тъй като сред 16-те кулинари имаше и един състезател - Иван Бакърджиев, който беше приготвил великолепен ябълков пай. Всички останали изкусителки на вкуса и обонянието бяха представителки на нежния пол.

Конкурсът бе посветен на 96-ия рожден ден на Съюза на слепите в България, чиято рождена дата е точно на 28 март.

Освен по вкусовете си качества кулинарните творби бяха оценявани и по външния си вид. На дългата маса бяха изложени няколко вида погачи, торти, домашни сладки, баници, милинки, шоколадов сладкиш, щрудел, кексове и родопски пататник. След като опита всяко едно от ястията и десертите и след като оцени техния външен вид, журито бе силно затруднено в определянето на победителя, тъй като всички кулинарни творения се конкурираха много сериозно. И все пак първото място бе присъдено на Ерменка Ангелова, която бе омесила фантастична погача-слънце. Тя получи парична награда от 30 лева.

Второто място спечелиха сладките фунийки на Галя Ганчева, която получи 25 лева. На трето място журито постави супервкусния пататник, приготвен от Анна Кондратиева, което ѝ донесе и наградата от 20 лева.

И тъй като изкушенията бяха неустойими и многобройни, а наградите ограничени, все пак журито реши да присъди една поощрителна награда от 10 лв. на Илиана Димова за нейния чийзкейк.

И въпреки че наградите бяха само четири и голямата част от участниците не бяха класирани, сърдити хора нямаше и в края на конкурса всички - участници и гости, седнаха заедно на голямата маса и хапнаха от пригответените вкусотии под звуците на приятна музика и в споделяне на интересни готварски рецепти.

Марина ПЕТКОВА

Добрич

Бъди здрав!

Инициативата на Община град Добрич за здравословното хранене бе приета с голям интерес от НПО "ХобиСклуб". Самото заглавие на кампанията "Бъди здрав" провокира съзнанието на всеки здравомислещ човек. Идеята да участваме се роди след концерта на детския хор с ръководител Росица Дурмушлийска. Дали от хубавите музикални пиеси, или от пролетта няколко човека от "ХобиСклуб" - Иван Годоров, Светла Стоева, Михаил Панчев, Мима Русева, Радка Иванова и Пенка Найденова, въодушевени от детските гласчета, решихме да организираме дискусия и практически изяви на здравословна тема. Още от сутринта на 4 април гореспоменатите ентузиастични бяхме на линия. Задачите бяха разпределени и всеки знаеше какво ще бъде пригответено. В лицето на Росица Русева избрахме майстор шеф с помощници Радка Иванова, Пенка Найденова и Михаил Панчев, който отговаряше за закупуването на подходящи здравословни продукти. Намериха се и други помощници, които с радост се отзоваха. Според регламента в 12 часа Годоров даде старт на дискусията "Бъди здрав" и започна с изключително ценните препоръки на проф. Донка Байкова - диетолог и преподавател във Факултета по обществено здраве към Медицински университет - София. Макар и 12 на брой, препоръките разпалиха изключително интересни спорове и освежиха спомените за храните без "Е" и други неизвестни химически вещества. Интересни мисли и рецепти споделиха Росица Русева, Радка Иванова, Пенка Найденова, Стоянка Николова, Димитричка Дамаскинова, Марин Николов, Светла Стоева, Стоянка Дякова, Димитър Апостолов (за полезността на меда), Зинка Петрова, Илия Найденов, Мария Попова и други. След дискусията ни бяха предоставени собственоръчно пригответени мостри за дегустация.

Иван ТОДОРОВ

Мнения и коментари след изборите

Още не бяха утихнали вълненията от парламентарните избори и на 28 март се състоя интересна среща с лек политически привкус. Поканихме изключително ерудитан и компетентен наш приятел - инж. Пенчо Петров, на чаша кафе. Със своето безпристрастно слово той прикова вниманието на около 40 присъстващи. Много внимателно инж. Петров раздели беседата си на четири важни компонента, след което даде думата на участниците за изказвания. Съвсем спокойно своето мнение изрази Марин Николов, Магда Минчева, Иван Годоров, Светла Стоева, Димитър Апостолов и Илия Найденов. Радка Иванова зададе въпрос относно социалната политика на двете големи партии, на което аудиторията отвърна с усмивка заради обещанията. Жана Петрова направи своето изказване чрез прочит на подходящо стихотворение. Изтъкнато беше, че в никакъв случай не бива да изпускате председателството на Европейския съюз през 2018 година. Срещата завърши с майсторски изпълнения от автора Мартин Ралчевски разказ "Обичам те", посветен на България и на децата ни, които ще се върнат. Бяха отправени благодарности към инж. Пенчо Петров за интересната беседа, наситена със много факти и данни. Последваха обещания за нови срещи.

Иван ТОДОРОВ

Вярата в ежедневието

В средата на Страстната седмица се проведе среща в "ХобиСклуб", посветена на духовността. Темата, която се постави за дискусия във времето на очакването на най-светлия християнски празник, бе Вярата в ежедневието. На нея за гост-говорител бе поканен г-н Христо Генчев - теолог и възпитаник на Православния богословски факултет към Великотърновския университет "Свети Свети Кирил и Методий". "Именно малките неща извайват личното щастие или нещастие в живота и затова: "Не събирай в душата си тръните, а розите!" - сподели с аудиторията госта. Това бе интересен отговор на въпроса как да съхраним и развием в себе си Вярата в Доброто, Красивото, Възвишеното, когато сме заобиколени от низкото, пошлото и коварното, как ежедневно да сътворяваме малки чудеса в живота си.

"Способна ли е Вярата да ни даде необходимите сили да се съхраним духовно" - риторично зададе

въпрос гостът. Активно участие в дискусиата взеха Траянка Хорозова, Росица Русева, Иван Тодоров, Иванка Боянова, Марин Николов и други.

По желание на присъстващите бяха прочетени кратки, но много силни по съдържание текстове от Псалтира.

Докоснати от вечните теми за Любовта, за творчеството, за човека, сътворен от Бога по Негов образ и подобие като свободен, морален и интелигентен творец и деец, и без да могат да ги изчерпят, присъстващите се разделиха с госта с надеждата за нови срещи, но не само по време на християнските празници.

Иван ТОДОРОВ

Русе

На 22 март по случай Първа пролет РСО Русе съвместно с Центъра за социална рехабилитация и интеграция на незрящи проведе кулинарно състезание "И аз мога", в което участваха 16 човека от организацията ни и потребители на услугите в ЦСРИН. Гости на мероприятиято бяха представители на дирекция "Здравни и социални дейности" в Община Русе, дирекция "Социално подпомагане" и други сдружения, доставчици на социални услуги. За втора година незрящите показаха своите кулинарни умения, придобити в часовете по готварство, или като самообучаващи се вкъщи.

Те приготвиха различни вкусотии - баници, пити, торти, сладкиши и дребни сладки. Беше избрано жури от гостите. След дегустацията те връчиха наградите за трите най-добри ястия - "Майстор готвач", "Кулинарно изкушение" и "Кулинарна атракция". Най-възрастната участничка беше 90-годишната Добрана Йорданова, която и тази година попадна сред трите отличени. Останалите участници получиха поощрителни награди и грамоти за добро представяне.

Бургас

И на strandжа баир гората

След дългата и продължителна зима пролетта, очаквана от всички ни, пристигна. Тя просто нахлу с високите си температури и обилното лъчезарно слънце, с веселия крясък на гларусите по покривите на центъра в Бургас, с чуруликането на малките птички в Морската градина.

Морето се успокои. Пред хората, излезли на разходка по дългия мост над синия безкрай, се ширеше необятна слънчева синева. Пролетта дойде!

За да отпразнуваме идващата пролет, РСО Бургас организира едnodневна екскурзия - поход до

Странджа планина.

В уговорения час се събрахме и за всички бяха осигурени закуска и вода за прехода до планината. Маршрутът ни минаваше през Бургаските езера. Там бяха дошли първите прелетни птици. Край пътя се зеленееха обширни ниви. В много от селата, през които преминахме, овошките в малките градини бяха нацъфтели, обвити в ореол. Но красотата на природата се извиси, когато започнахме да се изкачваме по Странджа. Гората бе започнала да се разлиства с оня плащ, който обвива като зелено кадифе.

Групата ни от 76 души посети Петрова нива и поднесе венец на мемориалния паметник, построен през 1950 г. и посветен на загиналите в Илинденско-Преображенското въстание. През 1903 година тук се провежда конгрес на Одринския революционен окръг на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО) и се изработва общият план за действие на Илинденско-Преображенското въстание. В паметника са зазидани костите на българския революционер и войвода Георги Кондолов. По повод 100-годишнината от въстанието през 2003 година на билото на Петрова нива е построена църквата "Света Петка".

След това продължихме за Малко Търново. Посетихме Католическата църква и музея към нея. Проведе се среща със съюзните членове от града.

Сред красива природа и пролетна обстановка в ресторант "Козият рог" ни бе сервиран пищен обяд. Всички бяхме весели - пяхме и танцувахме.

Надвечер тръгнахме обратно за Бургас. Градът ни посрещна с мъгливо небе и пронизващ вятър, идващ откъм морето. Но и тук по дворовете и в Морската градина дърветата бяха обвити с бели цветчета и завладяваща зеленина. Радостно се огледахме, доволни и щастливи от изминалия поход. Неволно в душите ни изблихна онова детско стихче от първата читанка:

*"Пролет мила, животворна,
колко хубава си ти!"*

Анка ЯНЕВА

Пловдив

Изложба за хора с увредено зрение в природонаучния музей

За първи път в нашия град на 13 март в Регионалния природонаучен музей - Пловдив се откри изложба, разработена специално за хората със зрителни увреждания. Чрез възможностите на триизмерните технологии незрящите и слабовиждащите посетители придобиват представа, като чрез допир имат шанса да "видят" обитателите на Черно море. Чрез 3D макети са представени в реалните си размери 17 вида риби и медузи. Показани са и множество видове черупки на черноморски мекотели, морски кончета и морски игли. Експонатите са придружени с информация на брайл, на български и английски език.

Изложбата се представя под мотото "Възприятие чрез допир - животните на Черно море". Неин инициатор и организатор е сдружение "Една природа". Такива прояви са практика в музеите в Европа, а в България сега се слага началото. При откриването на изложбата Огнян Тодоров - директор на музея, каза: "Хората ще имат пряк достъп до нашите експонати - те могат да бъдат докосвани. Изложбата наистина е уникална".

На откриването присъстваха Амелия Гешева - зам.-кмет "Култура и туризъм" в община Пловдив, други

представители на пловдивската общественост и граждани. Особено любопитни бяха децата. Пловдивската организация на слепите се представляваше от Тони Петрова и Георги Генов - председатели на ТСО "Марица" и ТСО "Пулпудева", и Петър Кисьов - отговорник на секцията по риболов към спортен клуб "Изгрев". Част от интервютата с Т. Петрова и П. Кисьов бяха излъчени в репортажа на телевизия БНТ 2. Събитието беше отразено и от други печатни и електронни медии. Гостите на музея ще имат възможността да се насладят на изложбата до края на месец април. Ръководствата на двете пловдивски териториални организации също предвиждат да заведат голяма група от желаещи съюзни членове, интересувачи се от морската фауна и биологичното богатство на природата.

Георги ГЕНОВ

ИЗБОРИ Следизборно

На 26 март 2017 г. се състояха изборите за 44-то Народно събрание. Тоест на тази дата ние, гражданите, трябваше да изберем най-достойните народни представители. Няма да убеждавам когото и да е дали това се осъществи, но ще кажа, че след като имущественият ценз е водещ затова дали някой да е народен представител, това означава, че нещата не само не са добре, а придобиват трагичен оттенък. Може би за пръв път в най-новата история на България интелигенцията е толкова малко представена, за да не кажа, че изобщо няма никакво представителство. Правилно съветват някои да се радваме на днешния ден, тъй като утрешният ще е още по-лош. Та в тази връзка сигурно скоро ще започнем с умиление да си спомняме за оня 43-ти парламент, който вече е в историята и който беше изключително непродуктивен за обикновения човек. Но този, новият, по всичко изглежда, че ще работи, така че да засенчи предшественика си по отношение на античовешката си работа. Защото надали е тайна за някого вече, дори и слепите го виждат, имам предвид духовно слепите, че в парламента освен борба на лобита друго нищо, абсолютно нищо добро за обикновения човек не се случва. А той, обикновеният човек, все по-силно е притиснат до стената. Да си припомним само няколко неща. "Топлофикация" и частните съдебни изпълнители как вземат на хората и последните мизерни пари, как им вземат жилищата, защото към сумата, дължима на съответната "Топлофикация", частният съдебен изпълнител, макар че е по-адекватно да се каже изедник, си начислява свои колосални вземания. И тези частни съдебни изпълнители със съответното лоби в парламента са прокарали тези неща, за да могат да се облагодетелстват с мизерията на българския гражданин, а и селянин, разбира се. А какво да кажем за ония записни заповеди, с които нищо неподозиращият човек в някакъв момент остава без спестяванията си в банката, защото някой адвокат измамник е в схемата и банката директно, без да уведоми своя клиент, предоставя парите му на схемаджиите и после обикновеният гражданин губи пари, здраве и вяра!? Щом държавата в лицето на подобни мафиотски кръгове, които са истински туморни образувания за нея, успяват да изстискват все повече народа ни, това означава, че прагът ни на търпимост е толкова висок, че граничи с глупост, огромна глупост. Лично аз от няколко години се стремя да намеря прочовешка институция, тоест такава, която да се грижи за интересите на изтерзания ни народ. И единствено съзирам някакъв лъч в омбудсмана на България. Признавам, че такава енергия не бях виждал скоро от някого на висок пост. Някои ми казват, че това може да е поза само за пред медиите. И така да е - кой друг говори така за обикновения човек!? Не, няма такъв. Та в тази връзка да кажа, че ГЕРБ все пак имат и едно полезно за редовия гражданин политическо решение - да подкрепят Мая Манолова за този пост. Ето и аз казах нещо добро за ГЕРБ,

така че тези, които ме обвиняват, че говоря и пиша само против тях, да си го отбележат. Те спечелиха изборите, изненадващо и за самите тях, но все пак БСП направиха каквото можах да им поднесат на тава една иначе спечелена от социалистите битка, с цялата условност на понятието "битка". И с цялата условност на това, че тези са социалисти, разбира се. Моите разбирания за социализъм и социалисти коренно се отличават от това, което е в БСП и нейната върхушка, но това е друга тема.

За тъй наречените "патриоти" - отскоро реших да не ги наричам лъжепатриоти, а квазипатриоти. По-политкоректно е някак си. Та те са трети в лотарията и наддаването за депутатите в родния парламент. Още повече - по всичко изглежда, че ще са управляващи съвместно с ГЕРБ. В статията ми от предния брой "Предизборната сергия" казах: "Господ да пази България!". Сега го казвам същото и добавям - ако Го има. И се надявам да Го има, въпреки че съм агностик, бих искал Господ да съществува, че да вземе да ни спаси, след като ние сами се закопахме така, че няма измъкване, а само копаене надолу. Ето същите тези квазипатриоти продължават с лъжливата си реторика за това как инвалидите източват държавните пари, колко много фалшиви инвалиди има, как един милион според техните лъжи получавали инвалидни пенсии. Но нито дума за това, че качествените лекари избягаха от държавата, а тези, които останаха, едва преживяват и освен че очевидно имат пропуски в професионално отношение, също и лесно се корумпират. И понеже не могат да се справят с корупцията в здравеопазването, както и навсякъде де, та управляващите режат на калпак, тоест реалните хора с увреждане си го отнасят, а измамниците просто отиват другаде да мамят. Но на кого да го обясняваш това, та нали тези са силните на деня, та нали ще управляват, та нали ще секат така, както и поробител не е сякъл. Напазаруваха си властта и сега трябва не само да я консумират, а по-напред да си върнат раздадените пари за предизборната кампания и купуването на гласове, след това да имат и печалба, а след това вече може и да се помисли и за нови избори. Според мен говорим някъде за есента на 2018 година.

ДПС, традиционно консолидирани и силни, успяха да се преборят с тяхното откъснало се парче от снагата им, което придоби твърде уродлив образ, най-вече с откровеното си чуждопоклонничество. Те, ДПС, винаги са бизнесориентирани, така че, когато имат келепир, ще подкрепят управлението, когато нямат - ще се скатават. Тях съм ги признал като успешен политически бизнес проект, в който няма значение дали си турчин, циганин, българин или друг някакъв, имаш ли съответните бизнеси - си добре дошъл, за което си плащаш, но и получаваеш съответните шансове.

Очевидно е, че Барекония балон се спуска с изгърмяването на пирамидата КТБ, но ето виждаме негов почти достоен заместник. Марешки, освен че влезе в парламента, даже поиска да е и министър-председател. Не му липсва самочувствие, няма спор по това. Оставям настрана, това че е подсъдим, че се е забъркал в 2 партии и какво ли още не. Индикациите са, че групировката на варненския бизнесмен ще подкрепя третия кабинет на Борисов. А и няма как да е другояче, защото новите избори ще означават вероятно Барекония съдба за Марешки.

Така наречената десница или поне една малка част, която припознава десницата, ако в името си има буквите "Д" и "С", остана извън парламента. Така се раздробиха в претенциите си кой да води бащина дружина, че всички дружно изпаднаха от борда парламентарен. Грешка, голяма грешка, която тепърва трябва не само да бъде анализирана, а да служи като настолна предизборна книга за тази общност, па била тя градска или селска десница.

Що се отнася до другата коалиция, която трябваше да прескочи 4-процентната бариера за влизане в народното събрание "АБВ - Движение 21", се случи нещо, което и най-големите врагове не можеха да го предвидят. Представянето на коалицията не само може да се отчете като загуба, а като истински провал. Тепърва ще се правят анализите и бъдещите планове, но със сигурност могат да се открият 2 слабости, които бяха допуснати. Първо, "Движение 21" излезе от центристкия си профил и отиде по-наляво, и така без битка отстъпи центъра без бой на новопоявилите се политически субект, предвождан от бившия правосъден министър - "Да, България". Второ, не се отчете достатъчно, че БСП е в изключителен подем, а АБВ черпи електорат единствено от лявото пространство. И след като социалистическата партия се енергизира с новия си лидер и консолидира лявото около себе си, съвсем нормално е и тези, които са били проабевейски настроени досега, отново да се върнат към партията-майка. Това са само 2 от слабостите, които недостатъчно преди изборите взе предвид "Движение 21". Видя се, че 4+1 през 2014 г. през 2017 г. е равно на едва 1.5, както и че 70 хиляди гласа плюс 135 хиляди гласа през есента на 2016 г. за кандидат-президентите Татяна Дончева и Ивайло

Калфин през пролетта на 2017 г. се равняват на едва 55 хиляди. Но сега по-важното е отново партията да си отвоюва мястото в центъра, колкото ляво, дясно и център да са условни понятия у нас. Със сигурност "Движение 21" следва да бъде онзи лъч светлина, в който да търсят упование интелигентните хора, критичната маса, която все повече се топи, и всички, които искат пошлостта не само да бъде преустановена, а да бъде изхвърлена от лостовите на властта. Какво ще стане с Д21 ще видим, но има потребност от подобни малки и чисти партии, защото без тях големите ще се чувстват прекалено комфортно. Отдавна е назрял моментът за сформирание на политически антикорупционен блок, независимо дали участниците в него са десни, леви или центристи. Защото няма нищо по-важно от това най-напред да се изкорени корупцията, а след това да се позиционира кой където иска по политическата координата.

Това е в сферата на добрите пожелания, защото егото на повечето лидери, които се борят против корупционния модел, е прекалено голямо и не им позволява съдружие с други. Всеки или почти всеки иска сам да се бори с корупцията, а тя, корупцията, е по-силната част, защото зад нея стои по-големият брой в парламента. Това, естествено, че няма как да се докаже, но толкова е очеизвадно, че се чувства от всеки що-годе мислещ български гражданин.

У нас всичко е възможно, защото у нас парламентът се съставя от лобита, които работят за дадени прослойки, но никога, повтарям никога, за народа. Народът е този, от който се свалят кожа след кожа и той става все по-беден, все по-уязвим, все по-прост. Ако не беше трагично, щеше да е смешно, защото тези, същите, взели се насериозно, погубители на съвременна България, които се изживяват като политици, не осъзнават, че без народ няма как и да са на тези места и няма как да продължават да трупат заможност, защото само да вземаш от народа е работещо, но до определено време, после изведнъж всичко се срива.

Всички преди изборите обясняваха, тоест съжалявам, исках да кажа лъжеха как ще увеличат доходите на хората - пенсии, заплати и други социални плащания. И какво стана? Е, всеки видя какво стана. Щом минаха изборите, не шоково, а убийствено се вдигнаха цените на газа, на парното, на водата, на тока. Става дума за 30-40% увеличаване. И ни информират, че следва увеличение на другите стоки от първа необходимост, защото щом се вдига газът, няма как да не се вдигнат баничката, хлябът и другите. Все едно, че когато газът спадеше, цените също спадаха. Нямаше такова нещо, естествено. Още ли някой се съмнява, че освен картел при горивата, при медиите и при ред други отрасли има картел и при партиите. Партийният картел е този, който е най-опасен за България. Огромната вина е на двете най-големи партии, защото те прекрасно са знаели каква секира се готви след изборите и думица не обелиха, а продължаваха безогледно да лъжат бедните и едва оцеляващи хорица.

У нас има шепа, която държи почти изцяло богатството на държавата. Нищо че е комунистическо това богатство - те се наричат демократи. Налице е и огромна маса бедни, мизерстващи хора, които освен липса на материалност, имат вече неистова липса на духовност, но подрастващите дори и не го осъзнават, защото те са продукт на опорочената образователна система, те са продукт на едно прогнило общество. Защото целта очевидно е била не да се установи демокрация в посткомунистическа България, а богатствата, които е имала комунистическа България, да преминат в ръцете на малцина. Всички виждат, че мисията е изпълнена успешно. Но успешно за шепата парвенюта, които ги виждаме по медиите, в парламента, в управлението на изтерзаната ни родина. Благодарение на партийния картел, който по-скоро е престъпен, бяха ограбени редица български предприятия и селското стопанство. Цялата промишленост, вместо да се пренастрои към капиталистическа или ако щете демократическа България, беше плячкосана. Селското стопанство, вместо да ни дава вкусна българска продукция, беше унищожено, за да има сега пустеещи земи, за да имаме безвкусни домати, краставици и други зеленчуци и плодове от неznайни държави, за да си купуваме фалшиви кашкавал, сирене и всичко останало.

Кой какво прави, за да извади наяве престъпната масова приватизация и нейните замогнали се храненичета? Не, никой нищо не прави от тези, които имат и информацията, и възможностите. Да не говоря за КТБ, "Белене", БТК, "Булгартабак" и още, и още кражби, чиято цена се плаща единствено и само от българския народ. Ами за европейските фондове, с които уж се строи? Да, строи се, но адски некачествено и адски скъпо, защото целта е облагодетелстване отново на шепата самозабравили се дерибей. Всички виждаме как току-що изградени обекти дават такива дефекти, които са опасни отново за обикновените хора. Всички виждаме как същите тези обекти не само че не могат да изтраят цял

мандат, а понякога дефектират за седмици и месеци. А тези пари Европата ни ги даде да се опитаме поне от части да я догоним... Е, тя, Европата, да се обърне и срещу нас да тръгне - пак не можем да я стигнем с подобен управленски "елит" и, естествено, кавичките не само не са случайни, а са съвсем намясто, дори и двойни трябва да се сложат.

Няма да пиша за множеството партийни спекулации, за покупко-продажбата на гласове, респективно продажбата на бъдещето на държавата, ще завърша с един разказ, който написах в деня на изборите - 26 март. Този разказ е по действителен случай, така че вместо заключение на настоящия материал, завършвам с тази тъжна история.

БАБАТА

Бабата седеше свита и много уморена. Сегиз-тогиз се оживяваше, като станеше дума за някога. Нейното някога. Тогава отривисто започваше да разказва за нейните младини, за това как е отгледала не едно дете, за това как е работила от сутрин до вечер. И за това как сега е принудена едва да съществува. За това как за нея думите "живот" и "оцеляване" са синоними. Грохналата жена се умълча. Тягостната тишина продължи сякаш цяла вечност.

- Пет хиляди пилета, 3 крави, 4 телета, 30 прасета, кон, всички тези животни съм гледала, за да изхраня семейството си. Освен това ходех на работа, на държавна работа.

Слушах бабичката и нейната епитафия за злочестия ѝ живот. Нищо не можех да кажа. В гърлото ми заседна буца. Слушах как тази жена е била млада, как е мечтаела да отгледа своите деца, как се е борила, като единствената рецепта за нейния успех се коренеше в труда. Тя не искаше подаяния, тя искаше това, което си е изработила, да можеше сега да ѝ служи за изкарване на едни, ако не достойни, то прилични старини.

А какво беше сега? Пенсия сто и няколко лева, един куп болести, за които лекарства и не можеше да си помисли да си купи, защото мизерната ѝ пенсийка едва ѝ стигаше за насъщния.

Изтерзаната жена отново се смълча. Сигурно се чудеше къде е сбъркала. Та как да ѝ кажа, че тя е продукт на своето време или по-скоро негова жертва. Така, както всички сме продукти и същевременно жертви на съответното време.

- А сега, сега това живот ли е? - отново бабата изведнъж продължи, все едно следваше някакъв свой сценарий. Мъчителен сценарий, много мъчителен и угнетяващ ме. Но продължих да слушам, а буцата в гърлото ми беше толкова набъбнала, че едва се просмукваше по малко въздух до белите ми дробове.

- Ето снощи ходих на рожден ден на един от моите внуци. Взех и дядото, за да не стои сам, а и да види малко свят. Бях взела една дрешка за внучето да му дам, а на дядото му дадох пет лева, че и той да даде нещо на детето.

Освен буцата в очите ми напиреха и сълзи, но нищо не казах. Та какво можех да изрека? Можех ли да успокоя тази възрастна и болна жена? Сигурно можех, но не знаех как. А не исках да ѝ говоря разни захаросани работи за бъдещето, защото на следващия ден бяха изборите и сам знаех, че преобладаващата част от тези, които се стремяха да влязат в парламента, искаха единствено за своя угода да се докопат до власт, позиции, пари. Но жената, въпреки всичко, не се предаваше. Слушах как разказваше, че именно в изборния ден е повикала да ѝ изорат парче земя, за да може да засади чушки, домати, лук и всякакви подобни неща от първа необходимост за едно домакинство. Защото, както тя казваше, не можеше да си позволи да ги купува от магазина и затова искаше сама да си ги отгледа, че да може да връзва някак двата края, които бяха толкова далеч един от друг.

Изведнъж ѝ звънна телефонът. Жената го вдигна, послуша малко и после:

- По колко дават? - пауза. - Но на семейство или на човек? - пауза. - Значи за мене и дядото 30 или и на двамата по 30. - пауза. - Добре, отивам, разбира се, че ще отида, нямам никакви пари, така че утре рано ще го намеря този човек. - пауза. - Да, да ще взема и личната карта на дядото, та и за него да взема 30 лева. Щом дават по 30 лева на човек, това означава, че ще вземем 60 лева, което ще ни даде възможност да изкараме до седми, когато дават пенсиите. Добре, бабо, мерси, утре ще отида с двете лични карти.

Жената затвори телефона. Аз мълчах и бях не просто смаян, бях буквално сринат. Мислех си - докъде докараха тези гадове едни почтени хора!? Да се радват, че ще продадат гласа си, за да могат да вземат едни мизерни пари, с които да могат да си купят хляб. А тези, които им ги дават, хилядократно, не,

милионнократно ще си ги върнат, когато се докопат до властта. И сметката ще се плати от хора като тази баба. Нейната пенсия ще продължи да бъде сто и няколко лева, като на година ще ѝ се увеличава с по лев-два, а цените ще си растат и така геноцидът за обикновените хора ще продължи все така възможно най-мъчително за тях. Защото къде-къде е по-хуманно да убиеш едно живо същество изведнъж, вместо бавно и мъчително.

Буцата в гърлото ми толкова нарасна, че въздухът едва успяваше и то на пресекулки да си проправя път. Разбрах, че не само нищо по-добро не ни чака след изборите, а колкото и да не можех да си представя, очаква ни още по-трагичен сюжет, защото бабата не само че нямаше да подобри своя живот, а щеше все повече да страда от недоимък. Но въпреки това тя нямаше да се предаде до последен дъх. Просто така е научена - да се бори докрай. Това беше тъжен, но ценен урок, изнесен ми от бабата.

д-р Иван ЯНЕВ

ЛЮБОПИТНО Сокаку Такеда - последният самурай

Самурайското съсловие възниква в Северна и Североизточна Япония още през VIII век. Четири века по-късно, след продължителната война между клановете Тайра и Минамото, завършила с разгром на рода Тайра, се създават действителните основи за установяване на шогуната. Касае се за феодално по своята същност управление, начело на което стои върховен военачалник - шогун. Йоритомо Минамото е първият, който успява да обедини различните самурайски дружини и, пренасяйки своята резиденция в Камакура, превръща този град във фактическа столица на страната. В съответствие с древните традиции шогунът изисквал от своите васали преди всичко вяност и безусловно спазване на "принципите на честта", като непрестанното усъвършенстване на бойното майсторство било нещо, което се разбирало от само себе си. Но простото съчетаване на нравствени качества и воински добродетели не е достатъчно, за да се достигне до същността на такова удивително явление като самурайството, оставило неизброими примери на твърдост и безстрашие, на търпение и издръжливост, на находчивост, великодушие и скромност, на себеотричане и искреност... и, разбира се, на подвизи, далеч надхвърлящи представите ни за човешките възможности. Къде тогава е разковничето?

В "Начални основи на воинските изкуства" - едно от достигналите до нас съчинения за Бушидо (буквално: Пътят на воина) на Дайдоджи - четем: "Истинската храброст се състои в това да живееш, когато трябва да живееш, и да умреш, когато е необходимо да умреш". Като че ли в това кратко изречение е казано всичко. Не героичното превъзможване на страха, не безумната храброст, не дори презрението, а равнодушието към смъртта, спокойното приемане на преходността на сегашното битие като брънка в безкрайната броеница на преражданията - това е сърцевината не само на самурайските добродетели, а и на всяко бойно изкуство, свързано по един или друг начин с Изтока.

Известен е един твърде показателен случай с воин от рода Такеда на име Шинген. Негов заклет враг проникнал в шатрата, където самураят седял с няколко свои другари. Вдигайки меч си над главата на Шинген, нахълталият подигравателно го попитал какво смята да направи пред лицето на смъртта. Такеда хладнокръвно отбил удара на меч със своето бойно ветрило и, без лицето му да трепне, изрекъл поучително петстишие, което току-що бил съчинил. Другарите му наскочали, за да съсекат нападателя, но самураят ги помолил просто да го изгонят от шатрата му.

Развитието на школата Дайто е тясно свързано с рода Минамото. Легендата отнася нейното начало към далечния IX в., когато принц Тейджун, шестият син на императора Сейва (850 - 880 г.), усвоил от

неизвестен будистки монах умението да концентрира и насочва жизнената енергия ки в различни точки на тялото си. Това умение, заедно с малък комплекс от боеви прийоми, той предал в дълбока тайна на своя син Цунемото. Не срещайки особено топъл прием в средите на изнежените аристократи, секретното изкуство, наречено айкиджуцу, постепенно станало фамилно достойние на самурайския клан Минамото. В края на XI в. отговорната задача по опазването на тайната легнала върху плещите на Йошимицу Сабуро, който усъвършенствал много от техниките, благодарение на солидните си анатомични познания и експериментите, които извършвал над трупове на убити воители и езекутирани престъпници. Тъй като дейността му съвпадала по време с жестоките междуособни войни на клановете Тайра и Минамото, едва ли трябва да се съмняваме, че е липсвал и достатъчно жив "материал" за тези опити... Приела названието на родовото имение на Йошимицу – Дайто, новата школа вече се наричала Дайто Рю.

Йошикьо, вторият син на Йошимицу, наследил огромно владение в провинция Каи и правото да се именува княз Такеда. Той, както и потомците му, грижливо съхранявали традициите на завещаното им бойно изкуство. Почти четири века по-късно, през 1574 г., след кървава борба за надмощие, княз Куницугу Такеда бил принуден да се премести със своя род на североизток. Установил се в провинция Айдзу, където с течение на времето Дайто Рю айкиджуцу получило широко разпространение, макар и доста видоизменено и с ново име - айдзу тодome (В този случай тодome се превежда като "пресичане на атаката"). През епохата на шогуните Токугава, та чак до "революцията Мейджи" неподправеното айкиджуцу било известно само на тесен кръг самураи от клана Такеда. Един от тях - Соемон - обучил на него уважавания като главен съветник на управниците в Айдзу учен и свещеник Сайго Таномо. Векове наред североизточната японска провинция Айдзу (сега префектура Фукушима) се радва на особена слава. В страната на страшните самураи нейните воители са най-прочутите. Съществуват десетки школи за изучаване на различни видове ръкопашна борба - с и без оръжие. За Айдзу се говори като за истинска съкровищница на бойните изкуства. Ето защо не е чудно, че по време на гражданската война през втората половина на XIX в., известна като "революцията Мейджи от 1868 г.", нанесла смъртоносен удар на управлението на шогуната, в областта избухва въстание.

Сред бойците, воюващи на страната на последния шогун Йошинобу Токугава, е и Сайго Таномо - ученик на Соемон Такеда и експерт по Дайто Рю Айкиджуцу. Родът Такеда бил един от най-влиятелните в Айдзу. В продължение на десет поколения самураите, носещи това име, развивали и усъвършенствали своите воински умения. При това успели да ги съхранят от разрушителните влияния, съпътстващи мъчително бавното, но неизбежно отваряне на Япония към света. На практика Таномо се оказал последният, владеещ тайната на техниките ошики-учи, използвани от рода Такеда.

През есента на 1868 г. въстанието бива смазано от императорските войски. Таномо е изпратен в Хокайдо, за да обедини останалите живи поддръжници на шогуна. Смятайки го за загинал, цялото му семейство, включително и слугите, избират обичайния за такива случаи достоен изход - колективното самоубийство. По същия начин постъпват и последните защитници на провинцията, двадесетина 15-17-годишни юноши под предводителството на Бякко Тай, останали в историята като "Армията на момчетата от Айдзу".

По онова време внукът на Соемон Такеда - Сокаку - е осемгодишен. Няма съмнение, че ако е бил малко по-възрастен, той с готовност щял да последва примера на семейство Таномо или на момчетата-воители. Съдбата обаче е подготвила друго, много по-тежко изпитание за невзрачния наглед мъж, който дори в разцвета на силите си е висок всичко на всичко 150 сантиметра и тежи едва 52 килограма. Сокаку още не знае, че ще се превърне в пресечна точка на две вековни традиции. Първата е тази на великите самураи. Втората - на дълго и търпеливо развиваното в дълбока секретност изкуство за "концентриране на жизнената енергия ки" на школата Дайто.

Седем години след бурните събития през 1868 г. в Айдзу пристига един мрачен на вид 15-годишен младеж, за да поеме функциите на шинтоистки свещеник, които му се полагат по наследство след внезапната смърт на по-големия му брат. Името на младежа е Сокаку Такеда. Изпратен е да се обучава при вече реабилитирания от новото правителство Таномо. Твърде бързо двамата разбират, че имат общ наставник в областта на бойните изкуства.

По онова време Сокаку е усвоил много от тънкостите на джу-джуцу, а също и на работата с меч и копие. Дядо му, както и баща му Сокичи го наказвали с обгаряне на пръстите, ако не бил достатъчно схватлив! За Таномо е очевидно, че слабограмотният и прекалено отдаден на бойните изкуства младеж

не е подходящ за ролята на духовник. Ето защо той решава да задълбочи уменията му да си служи с меча и копието, а също и да му предаде тайната на техниките ошики-учи, включващи високоефективни удари, ключове, хвърляния и най-вече особени хармонични изтласквания, съчетани с контролираното дишане айки-иньо. Не след дълго обаче Сокаку напуска Айдзу и цели пет години скита из страната като истински ронин (самурай без господар), търсейки все нови и нови предизвикателства и убивайки доста свои противници. Едва при втората им среща Сайго Таномо решава да го запознае с принадлежащата по право на клана Такеда комплексна бойна система Дайто Рю Айкибуджуцу. Предполага се, че причина за това забавяне бил собственият син на Таномо - Широ, когото свещеникът готвел за свой наследник. След окончателното преориентиране на Широ към журналистиката и политиката Таномо решил да обучи Сокаку. Шест месеца се оказват достатъчни за талантивия ученик. Заедно с последната техника, вместо свидетелство, наставникът му подарява един стих:

*Когато удариш течащата вода,
никаква следа не остава върху нея.*

Следват нови години на странстване за Такеда. Опитът му да се установи в края на 80-те години в префектура Точиги излиза неуспешен - жена му умира при раждане, по-късно пожар изпепелява къщата, която той е построил. Сокаку подновява скиталчествата си из Япония, провежда семинари по различни бойни изкуства, среща се в двубои с множество майстори и ги побеждава, като при това им дава възможност да изберат оръжието, което владеят най-добре. Славата му расте, за него вече се носят легенди. Ала самият той изглежда неудовлетворен, сякаш все още не е открил онова, което търси... Така изминават цели двадесет и пет години.

През 1915 г., намирайки се в Хокайдо, Сокаку провежда поредния си курс в един хан недалеч от Енгару, когато до него почтително приближава набит, започващ да оплешивява мъж, който изказва желанието си да му стане ученик. Мъжът се представя като Морихей Уешиба и казва, че един сумо-борец, когото той надвил благодарение на уменията си в джу-джуцу, го попитал дали случайно не е великият Сокаку Такеда. Заинтригуван, Такеда предлага да премерят силите си. Двадесет и пет години по-младият от него Уешиба приема. И за пръв и единствен път в живота си е победен като на шега! Предал първия си урок, Сокаку се съгласява да го обучава по своята система, която самият той е нарекъл 108 техники от Дайто Рю. Морихей остава в хана цял месец, като тренира почти денонощно. В главата му непрестанно звучат наставленията на Такеда: "Слушай беззвучния звук, виж безформената форма. Ако съществува някакво забавяне или колебание, дори и най-добре подготвеният боец лесно може да бъде победен. Само от един поглед съумей да контролираш противника си, постигни победата без кавги и спорове. Това е вътрешното значение на Айки".

Тук бъдещият О-сенсей и създател на най-одухотвореното бойно изкуство за пръв път се запознава с шихо наге, ирими наге, иккьо, сувари вадза, ханми хантачи... Все техники, които ще залегнат в основата на неговото айкидо. Но Сокаку постига нещо много по-важно, отваряйки "вътрешното зрение" на своя гениален ученик към силата на предчувствието, контрола на дишането, единството на духа и тялото. Без всичко това мигът на просветлението за Морихей Уешиба десет години по-късно можеше и да не настъпи.

С течение на времето отношенията между двамата майстори стават все по-обтегнати. Техни съвременници говорят за ужасните характери и на единия, и на другия. Сокаку критикува Морихей, че променя техниките му, правейки ги по-слабо ефективни. Уешиба не му остава дължен, като го обвинява в користолюбие и професионална завист. Стига се дори дотам, че той изхвърля от доджото си в Кобукан разрешителното, дадено му от Такеда и узаконяващо неговото право да преподава Дайто Рю.

Ала семето вече е посято и почвата за него е благодатна. Синът на Сокаку - Токимуне - ще продължи единадесетвековната традиция. Геният на Уешиба не само ще опази духа на Бушидо, но и ще го издигне до нови висоти. Сокаку Такеда - последният самурай, може да се оттегли с достойнство. Гледал безброй пъти смъртта в очите, той е живял, когато е трябвало да живее.

На 25 април 1943 г. осемдесет и три годишният Такеда се повуствал зле на гара Аомори, намираща се в северната част на остров Хоншу. Той бил пренесен от няколко свои ученици - вече мъртъв - в хотела

на близкия град Ито.

Светослав НИКОЛОВ

ОБЯВА Второ заседание на XVII Национално общо събрание на пълномощниците на Съюза на слепите в България

Управителният съвет на Съюз на слепите в България, на основание чл. 26 от ЗЮЛНЦ, свиква II заседание на XVII Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ на 25-27 май 2017 г. от 14 часа в Почивна станция "Поп Харитон" - Дряново.

Заседанието да протече при следния дневен ред:

1. Отчет на управителния съвет за дейността на ССБ през 2016 г.
2. Годишен финансов отчет на ССБ за 2016 г.
3. Програма за дейността на ССБ през 2017 г.
4. Отчет за дейността на Контролния съвет на ССБ през периода април 2016 г. - април 2017 г.
5. Информация за стопанската дейност и финансовите резултати на търговските дружества на ССБ през 2016 г.
6. Информация за дейността на НЦРС - Пловдив през 2016 г.
7. Приемане на бюджет на ССБ за 2017 г.
8. Приемане на изменение и допълнение на Устава на ССБ.
9. Обсъждане на постъпили молби и жалби до XVII Национално общо събрание на ССБ.

Васил ДОЛАПЧИЕВ,
председател на ССБ

СПОРТ Държавно първенство по голбал

На 19 март 2017 г. във волейболната зала на Спортен център "Люлин" (преди "Сиконко") - София се проведе държавното първенство по голбал.

Проявата бе част от държавния спортен календар на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания".

Участваха отборите от спортните клубове "Атлет" - Варна, "Болид" - София и "Витоша" Софийски университет. Отборите изиграха по две срещи помежду си за определяне на крайното класиране. При

дамите девойките от "Болид" отстъпиха на своите каки от "Витоша" и заеха второто място, а грациите от университетския клуб заслужено и безапелационно се окичиха със златото и резонно прибраха купата в своята витрина.

При мъжете изненади също нямаше. "Атлет" зае третото място, "Болид" взе среброто, а за пореден път държавен шампион стана отборът на "Витоша" СУ, който твърде често играеше с по-скоро експериментален състав, което изобщо не го затрудни да надделее срещу останалите тимове.

Купите и медалите връчиха Илия Лалов - председател на Българската параолимпийска асоциация, Румяна Янева - член на УС на РСО София, и председателят на ФСХЗУ.

Събитието се осъществи благодарение на финансовата субсидия от Министерството на младежта и спорта, минерална вода "Хисар", както и със сътрудничеството на СУДНЗ "Луи Брайл" и съдействието на ПП "Успех Филтър ССБ" ЕООД - София.

Иван ЯНЕВ

Регионален столичен турнир по шахмат

На първи април, но не на шега София се състоя регионален турнир по шахмат. В надпреварата взеха участие 32 шахматисти със зрителни увреждания от 4 спортни клуба, членуващи във федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания" - СК "Болид", СК "Витоша", СК "Пираните" и СК "Успех". Съдия беше Радислав Атанасов - преподавател по шахмат в Национална спортна академия "Васил Левски". Игра се по швейцарската система в 5 кръга при 45 мин. контрола на човек.

Съревнованието протече при много добри условия в клуба в бл. 1 на комплекса на слепите на бул. "Европа" 138. Регионалната организация в София при Съюза на слепите в България осигури обяд за всички.

Първите петима класирали се получаваха квоти за участие в Отворения турнир по шахмат за купата на София (20 - 23.04.2017).

И така след края на турнира на V място е Иван Митин от СК "Успех". На IV място - Илинка Дилкова от СК "Витоша", III място и бронзов медал, връчен му от съдията Радислав Атанасов, завоюва Любомир Василев от СК "Витоша". Вицешампион стана Любчо Янкулов от СК "Пираните", а сребърния медал му поднесе Димитър Захариев - председател на ТСО "Люлин". Без никакви изненади шампион стана Петко Пътев от СК "Успех", а златния медал му връчи Асен Алтънов - председател на регионалната организация в София при ССБ.

Иван ЯНЕВ

Паралели във времето

Времето е летописът на битието и в неговата хронология безпристрастно се запечатват факти и обстоятелства, свързващи реалности от различни епохи. Понякога има интригуващи символи от съдбата като числото 787. Точно толкова години назад във времето ни делят от едно знаково събитие, оставило неизбледяваща следа в родната ни история. Пак е било пролет, земя и природа са се пробуждали след отминалата зима. Но възраждащият се живот бил засенчен от надвиснала над родината ни опасност. В земите ни нахлул с войската си алчният за власт, територия и богатства епирски деспот Теодор Комнин. Вдигнал се народа на свещена бран, предвождан от цар Иван Асен II, и край Клокотница въздал справедливото си възмездие. Било 22 март 1230 г., по времето когато столица на Второто българско царство бил Търновград. Оттогава до ден днешен жителите на старопрестолнината тачат и отбелязват подобаващо тази дата като празник на града. И през 2017 година Велико Търново се представи с богата и разнообразна празнична програма, организирана от Общината, Национален военен университет "Васил Левски", Великотърновска Света митрополия, Регионален исторически музей - Велико Търново и други общински и обществени институции, а част от събитията в нея бяха трите спортни състезания, с които ТСО на ССБ в града засвидетелства своята почит към историята.

Десети юбилеен индивидуален турнир по табла

На 18 март 2017 г. в Клуба на инвалида и пенсионера във Велико Търново се проведе десетият юбилеен индивидуален турнир по табла, посветен на празника на старопрестолния град - 22 март. В организирания от ТСО на ССБ - Велико Търново турнир участваха изявени и доказали уменията си състезатели и наблюдатели. Турнирът се проведе по схемата "всеки срещу всеки" в 7 кръга, като всеки участник трябваше да спечели по две игри във всеки кръг. Най-младият състезател беше Александър Маринов (на 32 г.), а най-възрастният - Вангел Божинов (на 87 г.).

Крайният резултат от продължилите три часа елиминации състави следното класиране - първо място и златен медал завоюва Димитър Станев с 6 победи, второ място и сребърен медал спечели Ненчо Обретенов с 5 победи, с трето място и бронзов медал се удостои Александър Маринов с 5 победи, четвърто място и грамота получи Валери Николов с 4 победи.

Медалите и почетните грамоти предостави Община Велико Търново. Спонсор на събитието беше фирма "Вали компютърс", която осигури празничен обяд за състезателите!

Втори индивидуален турнир по боулинг

На 20 март 2017 г. в Спортен център "Galaxy Bowling - Велико Търново" към МОЛ - Велико Търново се проведе вторият индивидуален турнир по боулинг за хора с увредено зрение, посветен на празника

на старопрестолния град. В организирания от ТСО на ССБ - Велико Търново турнир участваха мотивирани и ентузиазирани състезатели - мъже и жени, които с плам направиха всичко според възможностите си, за да се представят достойно. Най-младата състезателка беше Елица Йосифова (на 36 г.), а най-възрастната - Иванка Пушкарова (на 86 г.). Състезанието беше открито с насърчително слово от председателя на ТСО на ССБ в старопрестолния град - Ненчо Обретенов. Турнирът се проведе на три писти с по трима участници.

Крайният резултат от продължилото два часа съревнование състави следното класиране - първо място и почетна грамота завоюва Ненчо Обретенов, второ място и почетна грамота спечели Цветана Христова, с трето място и почетна грамота се удостои Пенчо Василев, четвърто място и грамота получи Анна Стоева.

Медалите и грамотите връчи Дешка Димитрова - представителка на партньорското сдружение, което беше спонсор и съорганизатор на турнира. От името на ТСО на ССБ във Велико Търново председателят Ненчо Обретенов удостои с почетна грамота дамите от Лайънс клуба за тяхната подкрепа и съдействие при провеждането на спортното мероприятие. Участниците в турнира честитиха на дамите 100 годишния юбилей от създаване на Лайънс движението.

Спонсор на събитието бе дамският Лайънс клуб "Велико Търново - Царевец", който осигури и празничен обяд за състезателите.

Четвърти общоградски турнир по обикновена табла "Клокотница" - 2017 година

За четвърта поредна година по повод празника на Велико Търново Регионалната библиотека "Петко Рачов Славейков" организира общоградски турнир по обикновена табла за хора с увреждания. Той се проведе на 27 март 2017 г. с участието на отборите от градската организация на Съюза на инвалидите в България и ТСО на слепите във Велико Търново. Отборът ни беше в състав - Димитър Станев, Ненчо Обретенов, Валери Николов, Теодора Николова и Анна Стоева. Турнирът "Клокотница" - 2017 завърши след двучасова борба с впечатляващия резултат 4:1 за отбора на ТСО на ССБ във Велико Търново. Диплом за първо място и подаръци за нашия отбор бяха връчени от Николай Колев - представител на Регионална библиотека "Петко Рачов Славейков" във Велико Търново.

Ръководството на ТСО на ССБ във Велико Търново най-сърдечно благодари на всички свои членове, взели участие в спортните мероприятия, като им пожелава и нови следващи успехи!

Постиженията в тези три състезания са нашия скромн паралел през времето с победата при Клокотница, където по онова време е победило българското оръжие, а днес в старопрестолния град побеждават българският дух и спортсменското майсторство!

Пенчо ВАСИЛЕВ